

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2005

Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter grundades i december 2004 vilket innebär att 2005 var det första riktiga verksamhetsåret för föreningen. Föreningen har under året både spirat, knoppats och blommat för fullt. Under året har fyra verksamhetsområden med tillhörande arbetsgrupper utkristalliserats: Moldavien, Mänskliga rättigheter och företag, Tjetjenien samt Vitryssland, vilka var och en presenteras för sig nedan. Mycket arbete har också lagts ned på att finna en välfungerande struktur för föreningen, att ta fram styrdokument, bygga upp hemsidan med mera. Sammanfattningsvis kan man säga att detta första år har utgjort en mycket god start för föreningen.

Moldavien

Arbetsgruppen för Moldavien har under året arbetat med organisationen Association Women for Contemporary Society (AWCS) baserade i Chisinau. Främst förberedande arbete har genomförts och i och med detta söktes pengar från Svenska Institutet för att tillsammans med AWCS genomföra ett endagsseminarium i Moldavien på temat den svenska sexköpslagen och hur man arbetar mot trafficking. "Trafficking in Moldova - time for a new direction". Svenska Institutet beviljade ansökan och nu planeras seminariet att genomföras under våren 2006 och inbjudna till seminariet kommer att vara socialarbetare, juridikstudenter och komma från hela Moldavien. En svensk expert från Näringsdepartementet har bjudits in som talare och har tackat ja och en eller två medlemmar i Östgruppen kommer även att delta i seminariet. Om insatsen faller väl ut kommer samarbetet med AWCS under 2006 att fortsätta utökas.

Gruppen har under året även diskuterat hur man i Sverige kan informera om Moldavien och de stora problem som traffickingen medför. Ett mål är att under 2006 försöka bidra till att lyfta denna fråga i svensk media. Aktiva i Moldaviengruppen har under året varit: Gunilla Davidsson, Nanna Holst, Malin Berge Kleber, Helena Suhr Perez och Charlotte Svalberg.

Mänskliga rättigheter och företags samhällsansvar

Under året har arbetsgruppen fokuserat på företagsansvar och mänskliga rättigheter i Ryssland. Kontakt har upprättats med Agency for Social Information (ASI), en rysk NGO som bl a arbetar med företags samhällsansvar. Kontakten med ASI kommer förhoppningsvis utvecklas till ett mer konkret samarbete under 2006.

I juni besökte en av gruppens medlemmar ett seminarium om FN:s Global Compact i St Petersburg. I november 2005 besökte fyra medlemmar i Östgruppen Moskva. Gruppen var inbjuden av Rysslands soldatmödrakommitté. Resan delfinansierades av ett bidrag från Folke Bernadottes Minnesfond. Gruppen besökte förutom Soldatmödrarna även Svenska Ambassaden och Agency for Social Information samt deltog i en minneshögtid för politiska fångar på Ljubjankatorget tillsammans med representanter för människorättsorganisationen Memorial. Av ASI var de inbjudna av att delta på seminariet *Integration of Human Rights into Business Behaviour*, ett seminarium med ryska och internationella företag, ryska enskilda organisationer samt internationella organisationer. Anna Löreljus från Östgruppen höll ett anförande om *International Norms in Human Rights Related to Transnational and National Corporations*.

Aktiva i "företagsgruppen" har under året varit: Tobias Axelsson, Åsa Elmerot, Emma Johnson, Anna Löreljus och Hanna Söderbaum.

Tjetjenien

Tjetjenienarbetet inom Östgruppen har framförallt bedrivits genom opinionsbildande arbete i Sverige. Kontakt har också upprätthållits med våra samarbetspartners i Ryssland: Rysslands soldatmödrakommitté, Tjetjeniens mödrar, "The House of Peace and Non-Violence" och Memorial. Under en resa till Moskva i juni diskuterades möjliga kommande samarbetsprojekt med Rysslands soldatmödrakommitté.

Den 23 februari publicerade Martin Uggle och Umar Chanbiev, Tjetjeniens dåvarande hälsovårdsminister i exil, en gemensam debattartikel i Svenska dagbladet under rubriken *Sverige kryper för Putin*. Där kritiserades bl.a. utrikesminister Laila Freivalds för att likgiltigt titta på medan det tjetjenska folket hotas av ännu ett folkmord.

Samma dag deltog Östgruppen också i en manifestation på Sergels torg samt vid Rysslands ambassad i Stockholm mot kriget i Tjetjenien tillsammans med bl.a. Svenska tjetjenienkommittén och Amnesty. Martin Uggle höll ett appelltal för Östgruppens räkning.

I samband med att Tjetjeniens president dödades den 8 mars intervjuades Martin Uggle av Radio Svedens ryskspråkiga redaktion.

I maj lämnades en ansökan in till Folke Bernadotte Akademien om bidrag till översättning av en bok om Tjetjenien samt föreläsningar, seminarieverksamhet och visning av Caroline Campbells dokumentärfilm om Tjetjenien. Ansökan avslogs med motiveringen "då sökande organisation är ny (december 2004) uppmuntrar FBA organisationen att återkomma en annan gång".

Under hösten arbetades det intensivt med att ta fram information om den svensk-ryska militära samövningen som skulle gå av stapeln i Boden i januari 2006 under namnet "Snöflingan". Martin Uggle skrev en debattartikel i ämnet som kom att publiceras i Svenska Dagbladet den 15 januari tillsammans med Svenska Helsingforskommittén. Artikeln kom att röna mycket stor uppmärksamhet och den påföljande debatten blev intensiv.

I "tjetjeniengruppen" har under året Emma Johnsson, Anna Löreljus, Martin Uggle och Sofia Uggle ingått.

Vitryssland

Martin Ugglå har under året hållit tre föreläsningar om Vitryssland.

- 16 februari (på Östeuropaforum i Uppsala): *De demokratiska krafterna i dagens Vitryssland*

- 26 maj (för Svenska Freds i Uppsala och Röda Korset): *Vitryssland från Sovjetunionens fall till idag*

- 19 oktober (på Uppsala universitets utbildningsdagar *Ryssland – Demokrati, grannrelationer och säkerhet*): *Vitryssland på tur att demokratiseras?*

Kontakt med föreningens samarbetspartner Vjasna i Vitryssland har fortlöpande upprätthållits. Så även med Svenska freds i Göteborg som kom att ta över projektet med Vjasna sedan Östgruppen nekats fortsätta med det inom Svenska freds ramar.

I december anslöt sig Östgruppen till den vitryska demokratistödsaktionen ”Solidaritet 16”. Östgruppen skickade i samband med detta ett stödbrev som publicerades på Solidaritet 16:s hemsida. Vi har också lagt ut information om aktionen på vår hemsida.

I ”vitrysslandsgruppen” har under året Eva-Lena Hjalmarsson, Neven Milivojevic, Martin Ugglå och Sofia Ugglå ingått.

Föreningsarbete

Under början av året lades mycket tid och kraft på ”formellt” arbete med att ta fram föreningens olika styrdokument, så som stadgar, vision (idéprogram) och handlingsprogram, vilka alla antogs av årsmötet den 17 februari. Stadgarna togs dessutom en andra gång på ett föreningsmöte den 15 mars. På årsmötet valdes också en styrelse där Martin Ugglå blev utsedd till ordförande.

Dessutom antogs föreningens nya namn: *Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter*. Senare under året beslutades att den engelska varianten av namnet blir *the Swedish Initiative for Democracy and Human Rights*.

Förutom ovanstående årsmöte och föreningsmöte har 7 kombinerade styrelse- och medlemsmöten hållits. Under vintern och våren hölls möten ca en gång i månaden, under hösten beslutade vi att hålla dem mer sällan så att arbetsgrupperna skulle få möjlighet att träffas oftare.

Inför årsmötet skickades ett pressmeddelande ut om att Östgruppen lämnat Svenska Freds och bildat en egen organisation. Det uppmärksammades bl.a. i en artikel i Juseks tidning.

Medlemsavgiften uppgick under 2005 till 100 kr. Den 31 december 2005 var antalet betalande medlemmar 21. Allt arbete i föreningen sker på ideell basis. Information sprids inom föreningen enbart med hjälp av dess e-postlista, ostgruppen@yahoogroups.com. Den 1 januari 2005 fanns där 18 användare, som vid årets slut den 31 december hade ökat till 33 personer.

Föreningen har också officiellt registrerats (organisationsnummer är 802423-0172) och skaffat sig ett plusgirokonto (40 85 30-4). Detta, samt övrig ekonomi har skötts av kassör.

Styrelsen beslutade sig tidigt för att registrera domännamnet ostgruppen.se och under året har arbetet med att bygga upp hemsidan skett fortlöpande. Huvudansvariga för detta arbete har först Åsa Hofring och sedan Åsa Elmerot varit. Några e-postadresser kopplade till domännamnet finns också i bruk.

Torsten Nilsson har under hela 2005 sammanställt nyhetssammanfattningar från ryskspråkiga massmedia åt Östgruppen, vilka också publicerats på hemsidan.

Arbetet med att ta fram en logga fortskred under hela året med hjälp av flera medlemmar och framförallt Sai-Kit Cheung.